

EU-kommissionen skärper transparens- och tillståndmekanismen för export av covid-19-vacciner

Bryssel den 24 mars 2021

EU-kommissionen har i dag beslutat lägga till ömsesidighet och proportionalitet som kriterier som måste beaktas innan covid-19-vacciner får exporteras enligt transparens- och tillståndsmekanismen. Mekanismen har ökat insynen i exporten väsentligt. Trots detta har målet att se till att EU:s medborgare utan dröjsmål får tillgång till covid-19-vacciner fortfarande inte uppnåtts.

– EU är stolt över att ha vaccintillverkare som inte bara levererar till EU:s medborgare utan även exporterar till världen i stort, säger EU-kommissionens ordförande **Ursula von der Leyen**. Samtidigt som våra medlemsländer nu konfronteras med pandemins tredje våg och inte alla företag levererar i enlighet med sina avtal, är EU den enda större producenten inom OECD som fortfarande exporterar vacciner i stor omfattning till dussintals länder. Handelsvägar bör dock vara öppna i båda riktningarna. EU-kommissionen kommer därför lägga till ömsesidighet och proportionalitet som kriterier som måste beaktas i EU:s nuvarande mekanism för exporttillstånd. EU har en enastående portfölj med flera vacciner och vi har säkrat doser som mer än väl räcker till hela befolkningen. Men vi måste se till att vaccinerna levereras utan dröjsmål och i tillräckliga mängder till EU:s invånare. Varje dag spelar roll.

Mot ökad transparens, ömsesidighet och proportionalitet

Den nya förordningen innebär att två ändringar görs av den befintliga mekanismen. Medlemsländerna och EU-kommissionen måste nu inte bara ta hänsyn till vilken effekt en planerad export har på infriandet av EU:s förköpsavtal med vaccintillverkare. De måste även väga in:

- **Ömsesidighet** – Begränsar mottagarlandet sin egen export av vacciner eller råvaror för vacciner, i lag eller på annat sätt?
- **Proportionalitet** – Är det rådande läget i mottagarlandet bättre eller sämre än i EU, framför allt vad gäller epidemiologisk situation, vaccineringsgrad och tillgång till vacciner?

Medlemsländerna och EU-kommissionen måste bedöma om exporten utgör ett hot mot försörjningstryggheten i unionen när det gäller vacciner och deras komponenter.

För att få en helhetsbild av handeln med vacciner gäller den nya rättsakten även 17 länder som tidigare inte omfattats av tillämpningsområdet.

EU står fast vid sitt beslut att visa internationell solidaritet. Därför kommer reglerna inte heller framöver gälla vaccinleveranser som ges som humanitärt bistånd eller till de 92 låg- och medelinkomstländerna som omfattas av Covax förhandsåtagande om inköp av vacciner.

Reglerna för exporttillstånd

Denna genomförandeakt är riktad, proportionell, transparent och tidsbegränsad. Den ligger helt i linje med EU:s internationella åtagande inom Världshandelsorganisationen (WTO) och G20-gruppen och med EU:s förslag inom ramen för WTO:s handels- och hälsoinitiativ. Medlemsländerna ska fatta beslut om ansökningar om exporttillstånd i enlighet med kommissionens yttrande.

Sedan mekanismen infördes har mer än 380 ansökningar om tillstånd att exportera till 33 olika destinationer beviljats avseende totalt ca 43 miljoner doser. Bara en ansökan om exporttillstånd har avslagits. De viktigaste exportdestinationerna är Storbritannien (ca 10,9 miljoner doser), Kanada (6,6 miljoner), Japan (5,4 miljoner), Mexiko (4,4 miljoner), Saudiarabien (1,5 miljoner), Singapore (1,5 miljoner), Chile (1,5 miljoner), Hongkong (1,3 miljoner), Sydkorea (1,0 miljon och Australien (1,0 miljon).

Om EU:s vaccinstrategi

EU-kommissionen lade den 17 juni 2020 fram en [EU-strategi](#) för att påskynda utvecklingen, tillverkningen och distributionen av effektiva och säkra vacciner mot covid-19. I utbyte mot rätten att få köpa ett bestämt antal vaccindoser inom en viss tid finansierar kommissionen en del av

vaccintillverkarnas initiala kostnader genom förköpsavtal. Finansieringen betraktas som en "handpenning" för de vacciner som faktiskt köps in av EU-länderna. Förköpsavtalen utgör därmed en riskreducerande förhandsinvestering som görs i utbyte mot ett bindande åtagande från företagets sida att förproducera vacciner redan innan de har godkänts för försäljning. Detta bör borga för snabba och jämna leveranser så snart vaccinet har godkänts.

Kommissionen har hittills ingått förköpsavtal med sex företag (AstraZeneca, Sanofi-GSK, Janssen Pharmaceutica NV, BioNtech-Pfizer, CureVac och Moderna), och därigenom säkrat upp till 2,6 miljarder doser. Långt framskridna förhandlingar förs med ytterligare två företag. De fyra avtalen med företag vars vacciner har fått villkorat försäljningstillstånd uppgår till över 1,6 miljarder doser.

Läs mer

[Kommissionens genomförandeförordning](#)

[Pressmeddelande om förlängning av åtgärden](#) (11 mars 2021)

[Vanliga frågor](#)

* Förteckning över länder som omfattas: Albanien, Armenien, Azerbajdzjan, Belarus, Bosnien och Hercegovina, Georgie, Israel, Jordanien, Island, Libanon, Liechtenstein, Montenegro, Norge, Nordmakedonien, Serbien och Schweiz.

IP/21/1352

Presskontakter:

[Miriam GARCIA FERRER](#) (+32 2 299 90 75)

[Sophie DIRVEN](#) (+32 2 296 72 28)

För allmänheten: [Europe Direct](#) på telefon [00 800 67 89 10 11](#) eller via [e-post](#)

Related media

 [Coronavirus - Vaccines supply in Portugal](#)